ÖSTERSJÖUPPROPETS NYHETSBREV
MAJ 2026
(Find English version of the Newsletter at https://www.ostersjouppropet.se/english/news-letters)

Sammanfattning

- **Vi väntar fortfarande på beslut om trålgräns längs hela Östersjökusten.**
- **Utredning om det framtida kvotsystemet i Östersjön initieras.**
- **Ännu en gång visar en utredning på en stor ekonomisk vinst för Sverige om sillen blir mat och inte fiskmjöl.**
- **Bred samsyn mellan partierna om fisket i Östersjön i många, men inte alla frågor.**
- **Den 18 maj röstar EU-parlamentet om Östersjörapporten.**
- **Det reviderade Havsmiljödirektivet är publicerat.**

Trålgräns längs Östersjökusten

Redan i början av året argumenterade vi i en debattartikel i Aftonbladet för vår önskan om att Regeringen skulle införa ett omedelbart förbud mot storskalig industritrålning inom 12 sjömil längs hela Östersjökusten. Som bland annat framgår i Baltic Waters och Sportfiskarnas enkät (se nedan) finns en bred samsyn mellan alla riksdagspartier och signalerna från regeringen har varit positiva men vi väntar fortfarande på definitivt besked om när trålgränsen kommer att genomföras. I direkta kontakter med Regeringskansliet har vi fått besked att de väntar på kommentarer från andra Östersjöländer om förslaget. Men vi hoppas verkligen att Regeringen lyckas införa trålgränsen innan valet i september för de är säkert klar över att en sen handläggning bidrar till hur engagerade personer väljer att rösta. Vi följer vad som händer i frågan. Fortsättning följer i nästa Nyhetsbrev.

En utredning om det framtida kvotsystemet startar nu

Vi har otåligt väntat på det men den 8 maj har regeringen gett Havs- och vattenmyndigheten (HaV) i uppdrag att i samråd med Statens jordbruksverk **utreda ett framtida kvotsystem** som ska ersätta det vi har idag med överlåtbara fiskekvoter (ITQ) och som går ut 2029. Nu finns det möjligheter att utredningen blir klar i tid till dess. Vi är mycket glada för det. Vi hade hoppats på att Myndigheten för Civilt Försvar (MCF), Livsmedelsverket och en väl insatt nationalekonom skulle ingå i utredningsarbetet men vi får hoppas att HaV, med tanke på behovet av bland annat möjliga beredskapskvoter, ändå väljer att samråda med dem. I utredningen kommer man att utvärdera möjligheterna för att den fisk som fångas primärt ska gå till mat och att fångsterna landas och bereds i svenska mottag. Senast den 31 december 2027 ska HaV redovisa utredningen för Regeringskansliet.

Framtidens fiske för livsmedelsproduktion

Cecilia Solér har i ett samarbete med Baltic Waters och Sportfiskarna skrivit **en rapport** om fisket i Östersjön från ett socio-ekonomiskt tioårsperspektiv. Rapporten visar att en omställning där 60 procent av strömmingskvoten används för humankonsumtion och förädlas i Sverige kan öka det årliga värdeskapandet med upp till cirka 3 miljarder kr redan vid dagens kvotnivåer. Om tio år (2035) och vid återhämtade bestånd, uppskattas potentialen till ca 14 miljarder kr per år

från strömming och sill och ca 5 miljarder kr per år från torsk, det vill säga totalt cirka 19 miljarder kr per år i socio-ekonomiskt värde. Solér visar också att det krävs investeringar på cirka 500 miljoner kr i tre nya förädlingsanläggningar längs ostkusten för att möjliggöra en omställning av strömmingsfisket. Hon skriver också att detta kan skapa cirka 150 arbetstillfällen och också stärka regional utveckling och livsmedelsberedskap.

Precis som Stefan Fölster tidigare skrivit visar den här rapporten att i tillägg till de ekologiska skadorna är dagens industriella fiske i Östersjön en ekonomisk förlustaffär för Sverige. En förlust som med en bättre och mer medveten styrning från ansvariga myndigheter och politiker kan göras om till en ekonomisk vinst.

En valbarometer om fisket i Östersjön

Baltic Waters och Sportfiskarna har lagt ut resultaten från en enkät om situationen i Östersjön de skickat till samtliga riksdagspartier. Enkäten visar på en bred enighet över partigränserna i många frågor men det finns också en del där vi ser skillnader mellan partierna. Det råder till exempel bred enighet om att trålgränsen ska flyttas ut längs hela Östersjökusten. Ett brett stöd finns också för tillfälliga fiskeförbud i de delar av Östersjön där forskningen bedömer att det kan bidra till att återuppbygga bestånden. På frågan om vad partierna kommer att verka för under den kommande mandatperioden för att förbättra situationen för fiskbestånden i Östersjön och en del andra frågor kan man dock se att de har olika prioriteringar. Så inför valet kan det vara bra att ha läst alla svaren innan du väljer hur du ska rösta. Svaren på enkäten hittar du här: **Partienkäten**.

Det är inte omöjligt att det kommer fler enkäter innan valet som ger ytterligare svar på var partierna står när det gäller frågor om fisket och hälsan i Östersjön. Håll ögonen öppna.

EU parlamentet röstar om Östersjörapporten

Den 18 maj kommer EU parlamentet att rösta om Östersjörapporten. Med Östersjörapporten önskar man en försiktig förvaltning och begränsade fiskekvoter tills bestånden har återhämtat sig. Man vill också ha en förbättrad vetenskaplig rådgivning så att den ger råd för hur man bygger upp fiskbestånden igen. Isabella Lövin har ansvarat för arbetet med rapporten som i april röstades igenom i EU:s Fiskeutskott (PECH). Nu är det EU parlamentet som ska rösta och förhoppningsvis godkänna den. Vi håller tummarna.

Reviderad version av Havsmiljödirektivet

Vi nämnde i Nyhetsbreven i januari och februari om möjligheten för alla att ge sina kommentarer på en reviderad version av Havsmiljödirektivet. Vi hoppas att några av er också gjorde det. Nu har alla inspel sammanställts och den reviderade versionen har publicerats här: **Slow progress in fishing sustainability**. Direktivet visar att uppbyggnaden av fiskbestånden går för långsamt. Man menar att huvudorsaken till det inte är reglerna i sig utan inkonsekvent implementering och tillämpning av reglerna i de olika EU staterna. Vi kan bara säga att vi känner igen oss i hur det fungerar i Östersjön.

Bidrag till Östersjöuppropets arbete

Vi tackar för alla era bidrag till vårt arbete. Era generösa bidrag gör det lättare för oss att genomföra vårt arbete med framför allt den mailfunktion som vi använder för att skicka ut våra Nyhetsbrev.

På vår **https://www.ostersjouppropet.se/Svenska/st-d-oss-genom-bidrag** kan man Swisha ett frivilligt bidrag. Vi bekostar vårt arbete i uppropet med egna pengar men är tacksam för frivilliga bidrag. Tack på förhand för alla bidrag, stora som små.

Vi fortsätter växa!

När vi inkluderar antalet medlemmar och anställda i de stödjande föreningarna, de andra organisationerna, företagen och enskilda privatpersoner är vi **totalt nästan 175 900** varav **över 2 200 är privatpersoner**.
Vi har under månaden fått med oss **2 nya förening eller företag** som stödjer uppropet och är nu uppe i **totalt 153**. De nya är:

- Upptäck Gotland med mig
- Helsingborgs VS Teknik AB

Fortsätt gärna att sprida vårt Östersjöupprop bland vänner, bekanta och överallt! Ju fler stödjande medlemmar vi representerar, desto större tyngd får vi i våra möten med beslutsfattare på olika nivåer.

Östersjökontraktet. Vi samarbetar med Östersjökontraktet. Några av er har säkert tecknat kontraktet med Östersjökontraktet. Om ni inte redan gjort det så gå gärna in här: https://www.ostersjokontraktet.se/

Hans, Anders L., Anders N., Britt-Marie, Kicki och Monica
Östersjöuppropets arbetsgrupp